

לצערנו, ביום חמישי האחרון במטח כבד למטולה, חקלאי מצטיין מהמושבה, דור ממשיך לאחת המשפחות הותיקות במטולה, עומר ויינשטיין ז"ל וארבעה פועלים מתיאלנד (קאוויסאק פאפאנאנג, אקאפון וואנאסאי, טאנה טיג'אנטק ופראיאט פילאטרם) נהרגו בעיצומו של קטיף תפוחים. אנו משתתפים באבלם הכבד של משפחת ויינשטיין ואנשי מטולה וגם משתתפים באבלם של המשפחות של העובדים בתיאלנד. בנוסף נהרגו באותו יום שני מינא שפיק חסון ובנה כרמי מפרעם (אם ובנה), בעת מסיק זיתים במטע סמוך לקיבוץ אפק. שוב החקלאים מחרפים את נפשם יום יום במטרה להמשיך את עיבוד הקרקע "עד התלם האחרון" ומבטיחים בכך את בטחון המזון ואספקת המזון לאזרחי מדינת ישראל.

בשלושת השבועות שעברו מהעדכון האחרון נפלו חיילים רבים בצפון ובדרום, תקפנו באירן, וגם החטופות והחטופים טרם שבו לביתם ותושבי הישובים המפונים בצפון ובדרום לא שבו לביתם. כולי תקווה שנראה בקרוב ימים טובים יותר. עדכון זה כולל את הנושאים שטופלו במהלך שלושת השבועות האחרונים (בסדר כרונולוגי):

לפני החג

- **פגישה עם מנהל רשות האוכלוסין – אייל סיסו** - נפגשנו עם אייל סיסו, מנהל רשות האוכלוסין. בפגישה נכח גם משה נקש, ראש מנהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין. הייתה פגישה מעולה בה העלנו את הנושאים הבעורים (הבאת עובדים ממדינות נוספות, נושא התשלומים (אגרות, פנסיה וניכויים), הורדת נקודות הזיכוי לעובדים זרים ועוד). נמשיך את השיח בעיקר מול משה נקש שנמצא איתנו בקשר ישיר וננסה להמשיך ולקדם את הנושאים הבעורים.

- **סיור בערבה התיכונה** - קיימנו סיור של מזכירות התאחדות חקלאי ישראל בהשתתפותו של עמית יפרח מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, במועצה האזורית ערבה תיכונה. במסגרת הסיור בקרנו במו"פ ערבה וראינו את החידושים בחקלאות באזור. בהמשך נכנסנו למשקים חקלאיים ונפגשנו עם החקלאים. במפגשים דובר על האתגרים של המושבים, לרבות -סוגיית המים בחקלאות, הבאת עובדים זרים והמתיחות עם הגבול הירדני. אני רוצה להודות לראש המועצה מאיר צור, ליו"ר הוועדה החקלאית עפר גור ולמנכ"ל רשות הניקוז במועצה אורן קורין על הסיור המרתק.

- **פגישה עם מכוורת יד מרדכי** – קיימתי סיור בקיבוץ יד מרדכי במפעל שמעבד ומשווק דבש ושמן זית, שנמצא במרחק קטן מהגבול עם עזה ומהווה עוגן כלכלי חשוב ביותר לקיבוץ יד מרדכי. החברה מנוהלת היום ע"י שטראוס והיא גורם מרכזי בשוק המזונות המעובדים שנמכרים בשוק הישראלי. בנוסף קיימתי שיחה עם מנהלי החברה על תפיסת הניהול של ענף הדבש במטרה להגיע לתמהיל הפעלה שלא יפגע ביצור המקומי של הדבש ובהאבקה, תוך מכירת המוצרים במחירים סבירים לצרכן והשלמה של הכמות החסרה באמצעות יבוא.

- **פיצויי מלחמת "חרבות ברזל"** – אני שמח לבשר שממש לפני החג נחתם מתווה המטעים הנשירים המעודכן לשנת 2023. לצערי, בשאר הנושאים עדיין לא חלה התקדמות ואנו "רודפים" אחרי אנשי מס רכוש לקבוע מועד לישיבה, כדי שנוכל להתקדם ולנסות ולסכם את הנושאים שנותרו פתוחים (גידולי שדה – תפוחי אדמה, גזר, חיטה, תלתן וקטניות אחרים, מטעים נשרים 2024, פיצויים לאזור 7-20, דבש, פטם, מרעה). בגלל התמשכות הדיונים עם מס רכוש ואי ביצוע של ההסכמים בין

מס רכוש לבין משרד החקלאות שיגר השר דיכטר מכתב לראש רשות המיסים רו"ח שי אהרונוביץ בו הוא פירט את הנושאים שנתרו "פתוחים" וביקש מראש רשות המיסים לקיים פגישה נוספת בכדי לקדם את הטיפול בפצויות בגין מלחמת "חרבות ברזל". אנחנו ממתינים לתיאום הפגישה ועד אז ממשיכים להכין את המתווים שנתרו.

שבוע האחרון (לאחר החג)

• **מתווה תמיכה בדגי האיכות ודגי בסיס** - בפגישה שהתקיימה עם יובל ליפקין, ראש מנהל בטחון מזון במשרד החקלאות וביטחון המזון, דנו בדרכים לצמצם את הפערים במתווה ולהציג עמדה אחידה מול אגף תקציבים במשרד האוצר. משרד החקלאות הציג מתווה לעדכון התמיכות בדגי איכות שהוסכם ע"י כל משתתפי הישיבה שיהיה בסיס למשא ומתן מול משרד האוצר. בישיבה העלנו את הבקשה/דרישה לדחות/לבטל את הפעימה השלישית של הורדת המכס המתוכננת ליום 1.1.25 ולהמשיך את התמיכה בתקופה הקרובה כפי שהיתה השנה, וביתרת התקציב לבצע השקעות בצמיחה של הענף. בנוסף מוצע להמשיך את מתווה התמיכה בדגי הבסיס עד לשנת 2032. הבקשות יבחנו אל מול לשכת השר ותוכרע על ידו להמשך התנהלות מול משרד האוצר בסוגיה זו. אנו ממתינים לעדכון מהלשכה של יובל, לגבי אופן ניהול המו"מ והגורמים הרלוונטים באוצר לאחר התייעצות עם המנכ"ל. ארגון מגדלי הדגים החליט לאור ההתקדמות שהיתה לבטל את הבג"צ שהגישו נגד משרד החקלאות ומשרד האוצר בעניין ביטול המכס.

• **גידול עגבניות בעמק המעיינות** - לאור בעיות מתמשכות בגידול עגבניות בעמק המעיינות, שנובעות בעיקר מירידה בהיקפי הייבול, כתוצאה מבעיות אקלים (התחממות משמעותית) מחלות קרקע ופרמיות גבוהות לביטוח מפני נזקי טבע, עד חוסר כדאיות להמשיך את הגידול, התקיימה פגישה אצל יובל ליפקין ראש מנהל בטחון המזון במשרד החקלאות, במטרה לנסות להגיע למתווה שיאפשר המשך הגידול באזור. בפגישה, נכחו נציגי המגדלים (יעקב יהודה ואבי ברזני), סגנית ראש מ.א. עמק המעיינות מיכל אקרמן, ציון דקו מנהל המו"פ החקלאי בעמק המעיינות, חגי שניר, שמשון עומר ודוד סילברמן משה"מ, אורי צוק בר אילנה ואנוכי. בסיום הישיבה הוחלט להכין תוכנית להגדלת הייצור המקומי בשיתוף שה"מ והמגדלים. בעוד כשלושה שבועות ייקבע ישיבת המשך בה נדון בתכנית שהוכנה.

• **ישיבת ועדת כלכלה בנושא "חוק הדבש"** - עם פתיחת מושב החורף של הכנסת התחדשה עבודת הוועדות. ביום שלישי (29 באוקטובר) התכנסה ועדת הכלכלה של הכנסת, בראשות ח"כ דוד ביטן, והמשיכה להכין לקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק הממשלתית להסדרת ההצבה של כוורות וייצור דבש. אמנם להצעת החוק נכנסו תיקונים ושינויים לא מעטים, אך הדיון בתיקונים המרכזיים שבנוגע להם קיימת מחלוקת יתקיים רק בסיום ההקראה של החוק בוועדה. בא כוח ארגון מגדלי הדבורים, עו"ד דוד ויינשטיין, בוחן את השלכות של התיקונים על הענף.

• **ישיבת ועדת כלכלה בנושא "ייבוא הדבש"** - בהמשך לישיבה על חוק הדבש, התקיימה, לבקשתנו, באותו היום ישיבה בנושא מכסות הייבוא של הדבש בעקבות הכאוס ששרר לפני ראש השנה, כאשר שלושה משרדי ממשלה הגישו צווים לביטול המכס על ייבוא דבש. לבקשת יו"ר הוועדה הציג יעקב פולג, סמנכ"ל בכיר לסחר ושיתוף פעולה בינלאומי נתונים על הענף בישראל לפיהם הייצור המקומי עומד על כ-4,000 טון דבש בשנה ומייבאים עוד כ-2,000-2,500 טון, ואף הוסיף כי אסור לבצע ניסויים על ענף שעלולים להוביל להרס הענף. בישיבה יו"ר ארגון מגדלי הדבורים, דורון ליבנה, הסביר ואמר: "לדבורה

יש שני תוצרים, דבש והאבקה. הדבורה מביאה צוף לכוורת ותוך כדי זה היא מאבקה. התרומה של ההאבקה לתוצר היא 3-5 מיליארד שקלים לשנה, והדבש הוא בסיס קיומם של הדבוראים שמאפשר את זה. פתיחת הייבוא תגרום לפגיעה בהאבקה. הניסוי הזה הוא מסוכן. למוטט משק זה קל, להקים קשה. אנחנו בעד להקל על הצרכן ולהוריד את יוקר המחיה, אבל החשש שלנו שאם נגיע להורדת מכס מלאה לא יקנו מאיתנו דבש וההאבקה תיפגע". בתגובה לדבריו של שר החקלאות לשעבר, עודד פורר, לפיו הייבוא יוריד את המחיר ויעלה את הצריכה ועדיף לתת לחקלאים תמיכה ישירה, אמרתי כי "אנחנו לא רוצים תמיכה ישירה, זה לא כלי שהוכיח את עצמו. זה כישלון שגורם למחיר לצרכן לעלות". ח"כ אלון שוסטר אמר כי הדבורים הם רשת ביטחון, כמו כיפת ברזל על ביטחון המזון הישראלי, ומי שפוגע בדבוראים עושה מעשה שלא יעשה. הוא הציע לאפשר לחברי הכנסת לבחון את הנושא עם גורמי המקצוע, ולהביא הצעת פשרה בעניין בעוד כמה שבועות. ח"כ מטי צרפתי הרכיב ציינה: "האינטרס שלנו הוא למצוא נוסחה למאזן מדויק בין דבש מקומי למדיניות ייבוא שתאפשר אספקה במחירים הוגנים. מאידך, גם להבטיח שירותי האבקה לחקלאות הישראלית". היו"ר דוד ביטן סיכם את הדיון ואמר כי אם יש חוסרים צריך להשלים בעזרת הייבוא, אולם אם לאור זאת המגדלים יכולים להיפגע ווהאבקה תפגע יש לבחון את הדברים בשנית. הוא קיבל את הצעת ח"כ שוסטר וביקש מחברי כנסת של הלובי החקלאי שנכחו בישיבה לגבש הצעה שתוגש לאישור וועדת הכלכלה, ובעוד כחודשיים יתקיים דיון בהצעה זו בוועדת הכלכלה. אנחנו מודים ליו"ר וועדת הכלכלה ח"כ דוד ביטן על הרצון החיובי להסדיר את פעילות ייצור ושיווק הדבש מבלי לסכן את פעילות ההאבקה וכן לחברי הכנסת של הלובי החקלאי אלון שוסטר, מטי צרפתי הרכיב, ששון גאוטה וכן לח"כ שלום דנינו על תמיכתם בהסדרת ענף הדבש וההאבקה לטווח ארוך.

פגישת עבודה עם שר העבודה יואב בן צור – ביום רביעי האחרון הוזמנתי ע"י שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר ומנכ"ל משרדו אורן לביא ללשכת שר העבודה לישיבה לקראת פרסום המלצות הוועדה הבין משרדית בנושא עדכון סכום הניכויים המותר משכר העובדים הזרים עבור מגורים. בישיבה השתתף גם מנכ"ל משרד העבודה, ישראל אוזן וצוות העובדים שהיה שותף בוועדה הבין משרדית, שמונתה ע"י שר העבודה בהמשך להחלטת הממשלה. חשוב לציין שאנו ממתינים להמלצות הוועדה כבר יותר משנה. בסיום הישיבה שר העבודה הרב יואב בן צור אמר את הדברים הבאים: "המלחמה הוכיחה לנו באופן ברור, אסור לנו להסתמך על מדינות זרות. לא בביטחון, לא בכלכלה וגם לא בחקלאות. לא נסכים למציאות שגורלה הכלכלי וביטחונית התזונתי של מדינת ישראל תהיה נתונה לחסדי מדינות העולם. יחד עם ידידי השר דיכטר, הבאנו במהלך המלחמה, אלפי עובדים זרים לענף, מתוך אמונה כי החלקאות בישראל יכולה לייצר לאזרחים תוצרת חקלאית בכוחות עצמה ואף לייצא לעולם, דבר אשר יגדיל את פיריון המשק. התקנות החדשות שנעביר ייטיבו עם החקלאים ויחזקו את הענף." בנוסף השר הבטיח לנו שממש בקרוב הוא יפרסם את התעריף החדש ואנו כולנו תקווה שאכן התעריף המעודכן יטיב עם החקלאים המעסיקים עובדים זרים. אנחנו מודים לשר החקלאות וביטחון המזון אבי דיכטר ולמנכ"ל משרדו אורן לביא על הטיפול הבלתי פוסק בהסדרת הנושאים השונים שקשורים בהעסקת העובדים הזרים ובעיקר על הדגש הרב שהם נותנים להקטנת עלות העסקה.

פילוט עובדים זרים ממלאוי – מנהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין יצא בפילוט להבאתם לישראל של עובדים זרים ממלאוי לעבודה בענף החקלאות בישראל, במסגרת הסדר בילטרלי בין המדינות. מנהל עובדים זרים הודיע על פתיחת אפשרות

להגשת בקשות להזמנת עובדי חקלאות זרים ממדינת מלאווי, בהתאם להסדר בילטרלי שנחתם בין ממשלות ישראל ומלאווי. **המכסה הראשונית תאפשר להביא עד 100 עובדים.** לכן, חקלאי בעל היתר העסקה בתוקף המעוניין להזמין עובדים זרים ממלאווי בענף החקלאות נדרש לפנות ללשכה פרטית מורשית לענף החקלאות לצורך מילוי טופס בקשה להזמנת עובד. הבקשות יוגשו לאגף החקלאות במינהל עובדים זרים ע"י הלשכות והטיפול בבקשות יעשה לפי סדר הגעתן למשרדנו ובכפוף למכסה פנויה למעסיק המזמין ועד למיצוי מלא של העובדים במאגר הקיים. הזמנתם והעסקתם של העובדים תעשה בהתאם ובכפוף לנהלים הרגילים של הרשות והעובדים יחשבו כחלק מהמכסה המירבית לעובדים זרים לענף החקלאות.

● **הצגת תכנית אסטרטגית ביטחון המזון בישיבת הממשלה -** שר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר הציג בישיבת הממשלה (ביום שני) את קווי המתאר לאסטרטגית ביטחון המזון שמוביל משרדו. תוכנית ביטחון המזון הלאומית, **עיקרה, האצה משמעותית בארבעת גורמי הייצור המרכזיים בחקלאות: קרקע, מים, כוח אדם, מו"פ וחדשנות טכנולוגית.** תכנית ביטחון המזון מסתכלת עד שנת 2050 וצוותי העבודה הבינמשרדיים, יציגו אותה בתחילת השנה הקרובה. היעד שהציב שר החקלאות למשרד ולחקלאים, הוא הגדלת התוצרת החקלאית (פירות וירקות) ב-33% בעשור הקרוב. ההגדלה תגיע אחרי קיבעון של למעלה מ-20 שנה שבה התוצרת בשנה היתה 2 מיליון טון מידי שנה, בעוד שהאוכלוסיה גדלה בשיעור של 50%!! הגדלת היצע הקרקעות לחקלאות, הוזלת מחירי המים המושבים והשפירים, הקמת קרייה מדעית-חקלאית בסמוך למכון וולקני ועידוד יזמים צעירים להיכנס לתחום החקלאות כחול-לבן. [ניתן להקליק כאן לצפייה בתכנית שהוצגה לממשלה.](#)

● **ישיבת תקציב 2025 -** ישיבת הממשלה שדנה בתקציב המדינה 2025 התקיימה ביום חמישי שעבר ונמשכה גם ליום שישי. בישיבה שר החקלאות הציב **נגד** התקציב ואמר את הדברים הבאים: השר דיכטר אמר בסיום הישיבה: "התקציב שהובא היום אינו תומך בחיזוק החקלאות הישראלית ובאינטרס הציבורי לזמינות מזון. שנת 2025 מוכרחה להיות שנת תפנית בביטחון המזון הלאומי, לטובת הציבור בישראל. יש לי יסוד סביר להניח שבתמיכת ראש הממשלה, גם משרדי הממשלה הרלוונטיים יתקנו את הנדרש במהלך הדיונים בממשלה, בוועדות הכנסת ובמליאה." בתקציב ישנם מגוון נושאים שחלקם קשורים קשר ישיר לחקלאות:

- ביטול נקודת הזיכוי עבור עובדים זרים המועסקים בישראל בכלל ובפרט בעובדים המועסקים בחקלאות.
- שינוי מודל הפעלת יחידות שה"מ (שירות ההדרכה והמקצוע)
- ביטול של איחוד עוסקים לפי חוק מס ערך מוסף
- הקמת תשתיות ביוב וקולחים לצורך הגדלת היצע הדיור, שיפור איכות המים בנחלים והגדלת היצע המים לחקלאות
- התנגדות להפחתה של 200 מלש"ח מתקציבי מענקי המחקר והתמיכות בחקלאות

[לצפייה במסמך המלא שהתאחדות שלחה לשר האוצר ואנשי משרד הקליקו כאן](#)

בתקווה לשובם של החטופים בריאים ושלמים וחזרתם הביתה בשלום של כלל החיליים והמפונים מהדרום ומהצפון, ושמדינתנו האהובה תדע בשורות טובות וימים שקטים.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

